

Öztangut: "Düzenleyici Sistemdeki Reformlar Gecikti"

Aracı Kuruluşlar Birliği Başkanı Nevzat Öztangut, Birliğin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'in Haziran 2010 sayısında yayınlanan yazısında, Uluslararası Menkul Kıymet Birlikleri Konseyi ICSA'nın 23. Genel Kurulu çerçevesinde düzenlenen "Kriz Sonrası Küresel Finans Sektörü Düzenlemelerinin Geleceği" konulu konferans ile ilgili görüşlerini paylaştı.

Nevzat Öztangut, toplantılar sırasında öne çıkan görüşün, ülkeler arasındaki "düzenleme arbitrajının" kaldırılması ve uluslararası koordinasyonun ivedilikle hayata geçirilmesi olduğunu dile getirdi. Bu konudaki çalışmaların çok yavaş ilerlediğini söyleyen Nevzat Öztangut, küresel sermaye piyasası düzenlemelerini şekillendirecek olan kurumların birçok alanda görüş birliğine varamadığını, bundan dolayı düzenleyici sistemdeki reformların geciktiğini ifade etti. Öztangut, piyasa katılımcılarının arzusunun, üzerinde düşünülmüş, sistemik riskleri bertaraf eden, yatırımcıları daha fazla koruyan bir düzenleyici sistemin tesis edilmesi olduğunu belirtti.

Birlik olarak finansal aracılık sektörünün gelişimine ve tanınırlığına, hem yurt içinde hem de yurt dışında yürüttükleri çalışmalarla ve yayınladıkları raporlarla destek vermeye devam ettiklerini belirten Başkan Nevzat Öztangut, Mayıs ayında yayınladıkları Türkiye Sermaye Piyasası 2009 raporuyla da sektörün 2009 yılındaki performansını değerlendirdiklerini ifade etti.

ICSA 23. Genel Kurulundan Notlar

Sermaye Piyasasında Gündem'in Haziran sayısındaki ilk raporda 11-12 Mayıs tarihlerinde ICSA Yıllık Genel Kurulu çerçevesinde düzenlenen konferanslar ana hatlarıyla özetleniyor.

Temel Hedef Riski Yönetmek

Uluslararası Menkul Kıymet Düzenleyicileri Örgütü Genel Sekreteri Sayın Greg Tanzer, finans sisteminin temel hedeflerinden birinin menkul kıymet piyasasındaki riski yönetmek olması gerektiğini, herhangi bir finansal aktivitenin risk barındırdığı gerekçesiyle engellenmesinin bir çözüm olmadığını ifade etti.

Mevcut Sisteme Yama Yapmayalım

SPK Başkanı Sayın Vedat Akgiray, sermaye piyasalarındaki düzenlemelerin krizlere bağlı olarak yalnızca mevcut eksikliklere cevap verecek şekilde yeniden şekillendirilmesinin yanlış olduğunu belirterek, "sisteme yama yapmak yerine, düzenlemelerin temel işleyişi gözden geçirilmeli" dedi.

Önce Bölgesel Daha Sonra Küresel Bir Finans Merkezi

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan, Türkiye'nin hem politik hem de ekonomik anlamda bölgedeki istikrarın sağlanması adına birçok adım attığını belirtirken, İstanbul'un önce bölgesel daha sonra küresel bir finans merkezi olması için kurumsal hazırlıkların tamamlandığını, uzun soluklu bu projenin meyvelerinin ise ilerleyen dönemlerde toplanacağını ifade etti.

Gelişmekte Olan Piyasaların Konumu Güçlendi

Dünya Borsalar Federasyonu Genel Sekreteri Sayın Thomas Krantz, borsaların düzenleyici yönlerinin yeterince değerlendirilmediğini vurguladı. İMKB ve Avrasya Borsalar Federasyonu Başkanı Sayın

Hüseyin Erkan ise gelişmekte olan piyasaların küresel piyasalardaki konumunu güçlendirdiğini, Türkiye'nin güçlü bankacılık sektörü ve kârlı yatırım fırsatları ile yatırımcıların ilgisini çektiğini belirtti.

Makro-ihiyati Düzenleyici Mekanizmaların Mikro Denetimle Beraber Ele Alınmalı

Eski Fransa Finansal Piyasalar Otoritesi Başkanı Sayın Michel Prada, makro-ihiyati düzenleyici mekanizmaların aracı kuruluş ve menkul kıymet piyasalarındaki mikro denetimle beraber ele alınması gerektiğini dile getirdi.

Bilgi İçin: Efsun Değertekin: Tel: 212-280 85 67 Dahili:124 e-posta: edegertekin@tspakb.org.tr

Aracı Kurum Yoğunlaşma ve Performans Analizi

Sermaye Piyasasında Gündem'in Haziran sayısındaki ikinci inceleme konusunu aracı kurum sektörünün yoğunlaşma ve performans analizi oluşturuyor. Analizde 84 aracı kurum, 2009 yılı içindeki çeşitli faaliyet ve mali verileri ışığında incelenerek değerlendiriliyor.

Aracı Kurumlar Arası Yoğunlaşma Yüksek

- 2009 sonu itibariyle aktif sıralamasına göre ilk 20 kurum, toplam aktiflerin %83'üne sahip.
- Hisse senedi işlemlerinin %66'sı, VOB işlemlerinin ise %83'ü ilk 20 aracı kuruma ait.
- Sektörün en önemli gelir kalemi olan işlem komisyonlarının %69'unu 20 kurum üretirken, son sıradaki 44 kurum toplam komisyonların %9'unu paylaştı.
- Kârlılık sıralamasındaki ilk 20 kurum sektörün kârının %92'sini üretirken, 18 kurum zarar etti.

Gelir Yapıları Kurumlara Göre Farklılaşıyor

- Büyük ölçekli ve banka kökenli kurumlarda kurumsal finansman gibi hizmet gelirleri ile faiz gibi diğer gelirlerin payı diğer gruplara kıyasla daha yüksek.
- Yabancı aracı kurumların gelirlerinin dörtte üçünü komisyonlar, dörtte birini ise kurumsal finansman gelirlerini yansıtan hizmet gelirleri oluşturdu. Kamu kurumlarında hizmet gelirleri, alım-satım kârları ve diğer gelirler, toplam gelirlerin %46'sı kadar.

En Yüksek Kârlılık Büyük Ölçekli ve Banka Kökenli Kurumlarda

- Özsermaye kârlılığı banka kökenli kurumlarda %17 iken, banka kökenli olmayan kurumlarda %11.
- Büyük ölçekli kurumlar sektör net kârının %95'ini üretti.

Yabancı Yatırımcılar Yabancı Aracı Kurumları Tercih Ediyor

- Yabancı yatırımcıların hisse senedi işlemlerinin %68'i, VOB işlemlerinin de %77'si yabancı aracı kurumlarda gerçekleşti. Yabancı yatırımcıların payı banka kökenli ve orta ölçekli kurumlarda nispeten daha yüksek.
- Kamu kökenli kurumlarda işlemlerin tamamını yerli yatırımcılar kaydetti.

Sektör Çalışanlarının Verimliliği

- Çalışan başına en yüksek işlem hacimleri banka kökenli, yabancı ve büyük ölçekli aracı kurumlarda. Bu durum net komisyon ve faaliyet gelirlerine de yansıyor.
- Banka kökenli, büyük ölçekli, yabancı ve kamu kökenli aracı kurumlarda daha yüksek eğitimli çalışanlar istihdam ediliyor.
- Çalışan başına kârlılık, eğitim seviyesi yüksek çalışanların bulunduğu aracı kurumlarda daha fazla. Bu kurumlardaki ortalama personel giderleri de diğer grupların üzerinde.

Bilgi İçin: Gökben Altaş: Tel: 212-280 85 67 Dahili:147 e-posta: galtas@tspakb.org.tr

Raporun tamamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

TSPAKB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), 104 aracı kurum ve 41 bankanın üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur. 11 Şubat 2001 tarihinde kurulan Birlik, meslek kurallarını oluşturmakta ve sektörü denetlemektedir.